

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **G. T.,** zastoupené JUDr. Věrou Šedivákovou, advokátkou se sídlem Pardubice, Palackého 578, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra,** Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. 3. 2004 č. j. 59 Az 151/2003 – 22,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 25. 3. 2004 č. j. 59 Az 151/2003 - 22 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2003 č. j. OAM-5931/VL-07-03-2003, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení azylu jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v odůvodnění rozsudku zejména uvedl, že skutečnosti uváděné žalobkyní jednoznačně svědčí o tom, že žalobkyně neopustila vlast z důvodu pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo z důvodu odůvodněného strachu z pronásledování z důvodu rasy, náboženství nebo politického přesvědčení. Žalobkyně sama jako jediný důvod uvedla tu skutečnost, že ve vlasti měla problémy ekonomické, nevydělala vlastní prací dost peněz na zaplacení dluhu a léčení svých příbuzných. O udělení azylu požádala, protože chce legalizovat svůj pobyt v České republice.

Jde o důvody nerozhodné z hlediska řízení o udělení azylu. Podle názoru krajského soudu měl žalovaný správní orgán dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti či nedůvodnosti žádosti žalobkyně o udělení azylu v České republice. Z hlediska výkladu ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu v souvislosti s ustanovením § 12 téhož zákona se krajský soud plně ztotožnil se názorem vysloveným žalovaným v napadeném rozhodnutí.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podala stěžovatelka včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka má za to, že krajský soud ve svém řízení neprovedl dokazování natolik důkladně, aby posílil její důvěru ve správnost svého rozhodování, a že napadený rozsudek vydal krajský soud na základě nepřesného a neúplného zjištění skutkového stavu věci. Žalovaný se dle stěžovatelky nevypořádal s důkazy svědčícími ve prospěch stěžovatelky. Stěžovatelka odkazuje na spisový materiál ve věci a doplňuje jej o následující nové údaje, a to, že byla vydírána místními zločineckými strukturami, že neúspěšní žadatelé o azyl v zahraničí jsou nezřídka vystaveni ze strany státní moci domovského státu represím, a že dodržování lidských práv je v domovském státě stěžovatelky na velice nízké úrovni. Stěžovatelka považuje napadený rozsudek krajského soudu za nezákonný a domnívá se, že krajský soud měl žalobě vyhovět. Žalovaný tím, že stěžovatelce neudělil azyl dle ustanovení § 12 a zejména § 14 zákona o azylu a nevztáhl na ni překážku vycestování dle § 91 téhož zákona, posoudil její žádost o udělení azylu nesprávně na základě neúplně zjištěných a nesprávně posouzených skutečností. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k novému projednání, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť má za to, že jak jeho rozhodnutí, tak napadený rozsudek byly vydány v souladu s právními předpisy, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala dne 9. 11. 2003 žádost o udělení azylu, ve které uvedla, že ve vlasti si s manželem koupili dům, manžel pak zemřel, ona musí zaplatit zbývající částku za dům, má velmi nízký plat, matka je nemocná, má dvě děti a sama je neuživí, proto odjela za prací do České republiky, dcera má vrozenou srdeční vadu a stěžovatelka nemá prostředky na operaci. Stěžovatelka také uvedla, že není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani jiné organizace, že Česká republika je pro ni cílovým státem, chce zde žít a pracovat. V pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu dne 12. 11. 2003 stěžovatelka zopakovala skutečnosti, která uvedla již v žádosti, dále doplnila, že ve vlasti pracovala jako učitelka, poté, co manžel zemřel, nebyla schopna rodinu finančně zabezpečit, do České republiky přijela za prací, musí splatit dluh prodejci domu. V České republice stěžovatelka pobývá od července roku 2003, pracovala zde jako dělnice, po vypršení platnosti víza zde pobývala nelegálně. Stěžovatelka dále uvedla, že neměla problémy se státními orgány Ukrajiny.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti

k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Žádost o udělení azylu lze zamítnout jako zjevně nedůvodnou v případech taxativně vymezených v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o azylu. Podle § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v §12 téhož zákona.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným důvod podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda skutečnosti uváděné stěžovatelkou svědčí tomu, že mohla být ve vlasti vystavena pronásledování z důvodů dle § 12 zákona o azylu. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že v rámci správního řízení o udělení azylu nevyšlo najevo, že by se stěžovatelka ve státě původu musela důvodně obávat pronásledování za uplatňování politických práv a svobod nebo pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Stěžovatelka jako důvody pro udělení azylu uváděla zejména ekonomické potíže, které spočívají v problémech s finančním zabezpečením rodiny a splácením dluhu, a snahu pracovat v České republice, tedy důvody, které nelze podřadit pod ustanovení § 12 zákona o azylu. Žalovaný tak zcela správně aplikoval ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu a krajský soud správně projevil s jeho postupem souhlas. Nejvyšší správní soud se s přijatým právním názorem ve věci ztotožňuje.

Co se týče obecně formulovaných námitek stěžovatelky o tom, že krajský soud neprovedl dokazování natolik důkladně, aby posílil její důvěru ve správnost svého rozhodování a jeho rozsudek byl vydán na základě nepřesného a neúplného zjištění skutkového stavu věci a žalovaný se nevypořádal s důkazy svědčícími ve prospěch stěžovatelky, má Nejvyšší správní soud za to, že zjištěný skutkový stav ve věci má oporu jak ve správním spise, tak ve spise soudním. Podle názoru Nejvyššího správního soudu provedl žalovaný ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel především z tvrzení stěžovatelky uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k důvodům žádosti), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných pokladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Nejvyšší správní soud přijaté závěry sdílí a v řízení neshledal vady tvrzené stěžovatelkou.

V kasační stížnosti stěžovatelka dále nesouhlasí s tím, že na ni žalovaný nevztáhl překážku vycestování dle § 91 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud k námitce uvádí, že žalovaný o existenci či neexistenci překážek vycestování v předmětné věci v souladu se zákonem o azylu vůbec nerozhodoval. Z ustanovení § 28 zákona o azylu (pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování) totiž plyne, že výrok o překážce vycestování není obligatorní náležitostí rozhodnutí, kterým se rozhoduje o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné.

Nejvyšší správní soud je v řízení o kasační stížnosti vázán ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Takovými novými skutečnostmi jsou námitky stěžovatelky uplatněné až v kasační stížnosti o tom, že byla vydírána místními zločineckými strukturami, že neúspěšní žadatelé o azyl v zahraničí jsou nezřídka vystaveni ze strany státní moci domovského státu represím, že dodržování lidských práv je v domovském státě na velice nízké úrovni, a že žalovaný pochybil, když ji neudělil azyl dle § 14 zákona o azylu. Jelikož stěžovatelka citované skutečnosti neuvedla v rámci správního řízení o udělení azylu ani v rámci řízení o žalobě, ale teprve po vydání napadeného rozsudku krajského soudu, nemůže se jimi Nejvyšší správní soud zabývat.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směšovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území ČR, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Stěžovatelka podala také návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se návrhem nezabýval, neboť věc byla vyřízena přednostně v souladu s ustanovením § 56 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. července 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu